

PROVINCIAAL ADVISEUR RUIMTELIJKE KWALITEIT
UTRECHT

PAUL RONCKEN

Geachte leden van GS,

3 september 2017

Volgend op mijn advies ‘zienswijze ontwerp tracé besluit Ring Utrecht’ van 2 juni 2016 en in navolging van het verzoek van GS om het idee voor een Ringpark met partners uit te werken; breng ik u verslag uit van de stand van zaken. Het eerste deel van de studie naar een Ringpark voor de U10 regio heeft tussen september 2016 en september 2017 plaatsgevonden en de volgende producten opgeleverd:

Downloadlink voor bijlagen, klik [hier](#).

- **Nieuwsbrief** september-november 2016

Verkennde studie door +/- 60 studenten landschapsarchitectuur en ruimtelijke planning van de Wageningen Universiteit. Begeleid door Martijn Duineveld (Sociale Geografie), Gerrit Kleinrensink (Ruimtelijke Planning) en Ymkje van de Witte (ondersteuning ARK). Onderdeel van de studie is geweest een studieochtend op het provinciehuis waarbij sprekers van binnen en buiten de provincie hun verwachtingen bij een Ringpark hebben uitgesproken. De ochtend is geopend door gedeputeerde Pennarts-Pouw. Een bespreking van de resultaten is verspreid in de vorm van een nieuwsbrief met de titel ‘Zeven inzichten voor een 21-e eeuwse groenvisie’. Zie [hier](#).

- **Ateliers** januari-juni 2017

Twee ateliers waarbij een diverse groep overheidsinstanties en belangenpartijen zijn uitgenodigd. De ateliers zijn tevens onderdeel van een samenwerking met het ambtelijk team binnen de provincie dat het vervolg op het RODS beleid onderzoekt. Het Ringpark is opgenomen als een mogelijke uitwerking van het ‘wenkend perspectief’ voor het recreatiebeleid. De twee verslagen van deze ateliers zijn opgenomen in de bijlage van deze brief. Een presentatie van de uitkomsten van de ateliers is gepresenteerd aan het bestuur RODS in aanwezigheid van gedeputeerde Pennarts-Pouw en gedeputeerde van den Berg (juni 2017).

- **Verbeelding** juni-augustus 2017

Aan een jong Utrechts bureau voor architectuur en landschap (NOHNIK) is gevraagd om visualisaties te maken van het Ringpark op basis van alle voorgaande resultaten. De werkwijze is geweest om aansprekende collages te maken en een 3D model te bouwen om de ontwikkeling van het Ringpark te kunnen onderzoeken in toekomstige ateliers en/of gesprekken. Tevens zijn deze visualisaties onderdeel van het onderzoek van de Vereniging Deltametropool naar 'het landschap als vestigingsvoorwaarde'. Een landelijke presentatie van dit onderzoek is op 1 september 2017 gepresenteerd bij de opening van de Landschapstriënnale in Nieuw Vennep. Zie [hier](#). Een portfolio van de beelden is opgenomen als bijlage bij deze brief. In juni is de studie naar het Ringpark gepresenteerd op een landelijk congres van Staatsbosbeheer en de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed.

- **Publicatie** augustus-oktober 2017

Het vakblad Ruimte + Wonen heeft gevraagd om een artikel over de Ringpark studie, inclusief de verbeelding ervan. De concepttekst hiervoor is opgenomen in de bijlage bij deze brief.

Voorlopige conclusie

De studie naar de voordelen van een Ringpark lijken zowel voor regionale partners van de provincie Utrecht, maar ook als landelijk voorbeeld van een integrale en participatieve aanpak, goed te worden opgepakt. Er zijn verschillende ambtelijke teams aangesloten bij de studie en de naam Ringpark heeft bekendheid gekregen en maakt enthousiast. Er is door Staatsbosbeheer en EZ interesse getoond voor samenwerking binnen het 'groene metropool' project, met name voor het Noorderpark en de ontwikkeling van Overvecht. De verwachting is dat hiermee ook nieuwe verzoeken zullen binnenkomen voor aanvullende visualisaties. Het portfolio met verbeeldingen zal zich uitbreiden om een breed palet van publiek/private samenwerking zichtbaar te maken. Ook het betrekken van U10 gemeenten en wethouders zal het komend jaar meer prioriteit krijgen.

Kansen

Het Ringpark is als een prikkelend en ambitieus project bedoeld om de onderwerpen mobiliteit, recreatie, gezondheid en vestigingsvoorwaarde met elkaar te verbinden. Het is daarom niet alleen een ruimtelijke visie maar raakt ook aan economische, ecologische en sociale thema's.

De volgende initiatieven zijn met name kansrijk:

- Het actief ondersteunen van het beter ontwerpen van **zonnepanelen** in het buitengebied is voor de energietransitie maar ook voor het betrekken van een jongere doelgroep belangrijk. Ik zie kansen voor het actief ondersteunen van het initiatief van evenementorganisatoren en het bouwen van tijdelijke zonne-dômes, die relatief eenvoudig zijn op te bouwen en af te breken. Het stimuleert dubbel ruimtegebruik en time-sharing van het buitengebied en laat zien dat een landschapspark juist innovatie mogelijk maakt en niet alleen een omgeving is waar 'de tijd stil heeft gestaan'. De provincie Utrecht kan hiermee een toonaangevende positie in gaan nemen in het debat over de snelheid en schoonheid van de energietransitie.
- Het actief ondersteunen van het zoeken naar een verdienmodel voor een **natuurinclusieve landbouw** die bodemdaling tegengaat. Een verder uit te bouwen samenwerking met Commonland ligt voor de hand. Juist het zoeken naar voorbeelden van innovatieve landbouw binnen het Ringpark, in de nabijheid van een breed publiek, kan bodemdaling meer urgent maken.
- De mogelijkheid om het algemeen aanvaard thema van **gezondheid concreet te maken** in relatie tot de voorgenomen verbreding van de A27/A28 en de Noordelijke Ring Utrecht. Rijkswaterstaat doet veel moeite om naast een 'esthetisch programma van eisen' (EPVE) voor het weg tracé, ook een EPVE op te stellen voor de aansluiting op het omringend landschap en de bebouwde kom. De paradox van autoverkeer en gezondheid is groot maar biedt daarom ook de meest concrete kansen en urgentie om hier integraal en ontwerpelijk naar win-win situaties op zoek te gaan. Ook hier kan de provincie Utrecht een toonaangevende positie innemen door het Ringpark te presenteren als uitwerking voor gezonde mobiliteit. De NOVI en de daaruit voortvloeiende Rijksprogramma's zijn nog in de maak. Actief lobbywerk richting Rijksondersteuning komt nu niet van de grond omdat er te sterk wordt ingezet op het negeren of tegenhouden van openbare discussie over de verbreding. Toch is Rijksondersteuning haalbaar om de regiocoalitie van de leefomgeving binnen de U10 op te schalen en toekomstbestendig te maken. Het Ringpark is als een bal voor open doel.

Graag hoor ik van GS welke accenten nog om nadere verkenning vragen. Ook verneem ik graag of de nu voorliggende resultaten aan eerdere verwachting voldoen. Het lijkt mij een geschikt moment voor een gesprek om deze kansen door te spreken en te bepalen welke rol ik daarin kan vervullen. Ik zie een uitnodiging met plezier tegemoet.